

1.9.2023

Sonkajärven yhtenäiskoulun OPH:n 10.5.2022 määräysten mukaisesti päivitetty kurinpitotoimien suunnitelma (käsittää esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä valmistavan opetuksen)

Lapsen (alle 18 v.) edun ensisijaisuus on huomioitava opetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä.

Koulutuksen ja opetuksen järjestäjän tulee kurinpitotoimea harkitessaan ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso.

Opettajalla ja rehtorilla Heillä on jatkossa velvollisuus ilmoittaa huoltajalle tai muulle edustajalle epäilty kiusaaminen, häirintä, väkivalta ja syrjintä oppimisympäristössä ja koulumatkalla. Ilmoitusvelvollisuus koskee kohteena ollutta ja epäiltyä oppilasta.

Esiopetus

- Lasta tulee ohjata yksilöinä ja ryhmänä ottamaan vastuuta omasta käyttäytymisestään ja siitä, että ryhmässä ei kiusata, syrjitä tai aiheuteta vaaraa. Aikuisen tulee olla läsnä ja ohjata toimintaa turvallisuuden varmistamiseksi.
- Opettajalla, päiväkodin johtajalla ja rehtorilla on velvollisuus ilmoittaa huoltajalle tai muulle edustajalle epäilyistä kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä ja väkivallasta esiopetuksessa tai matkalla esiopetukseen. Ilmoitusvelvollisuus koskee kohteena ollutta ja epäiltyä lasta.

Perus- ja lukio-opetus

Kasvatuskeskustelut ja muu koulun kurinpidollinen toiminta

- 1. Kasvatuskeskustelu**
- 2. Jälki-istunto**
- 3. Kirjallinen varoitus**
- 4. Koulusta erottaminen**

Kasvatuskeskustelu

Kasvatuskeskustelu (KaKe) on opettajan ja oppilaan (sekä hänen huoltajansa niin halutessaan) välinen keskustelu, jonka tarkoituksena on oppilaan ei toivotun - käytöksen parantuminen ja poistuminen.

Kasvatuskeskustelun tarkoitus

- Oppilaan oman vastuun kasvaminen itsestä ja muista
- Oppilaiden epätoivotun käyttäytymisen vähentäminen
- Saada oppilas miettimään rikkomuksiaan tarkemmin ja ymmärtämään tekojensa seuraamukset
- Saada oppilas kunnioittamaan ja noudattamaan koulun sääntöjä ja annettuja ohjeita paremmin

- Saada oppilas kunnioittamaan toisia ihmisiä
- Koulun toimintakulttuurin kehittäminen koulun arvojen ja toiminta-ajatuksen mukaiseksi
- Jälki-istuntojen määrän oleellinen vähentäminen
- Tiedonkulun nopeutuminen kodin ja koulun välillä
- Kodin ja koulun välisen yhteistyön tiivistäminen

Oppilaan käyttäytyessä järjestyssääntöjen vastaisesti hänet määrätään kasvatustilanteeseen.

- ✓ Kaikki koulun opettajat määräävät tarvittaessa oppilaita kasvatustilanteeseen. Ne pidetään koulupäivän jälkeen tai mahdollisesti niiden aikanakin.
- ✓ Opettajat merkitsevät Wilmaan pidetyt keskustelut

Kasvatustilanteen kulku

1. Pääsääntöisesti se opettaja, joka on todennut rikkeen, määrää oppilaan kasvatustilanteeseen. Oppilas kertoo omin sanoin, mitä on tapahtunut ja mikä meni väärin sekä opettaja keskustelee oppilaan kanssa epätoivotusta käytöksestä.

2. Oppilas miettii omaa käytöksen korjausehdotusta.

3. Sovitaan lisäksi seuranta-aika ja seuraamukset, jos asia ei korjaannu.

4. Oppilas soittaa tarvittaessa itse huoltajalle asiasta. Jos oppilas ei tavoita huoltajaansa, hän kirjoittaa selvityksen asiasta ja vie sen samana päivänä huoltajalleen ja palauttaa sen opettajalle *huoltajan allekirjoituksella varustettuna seuraavana koulupäivänä.*

5. Kasvatustilanteen kulku kirjataan ylös Wilman kasvatustilanteenkirjaan.

Huoltajalla on oltava mahdollisuus osallistua tilanteeseen.

6. Jos oppilas toimii toistuvasti sääntöjen vastaisesti (= rikkoo samasta syystä koulun järjestyssääntöjä tms.), niin seuraavassa tilanteenkirjauksessa on mukana tarvittaessa myös rehtori. Muutoin toimitaan ensimmäisen kasvatustilanteenkirjauksen mukaisesti.

7. Kolmanteen kasvatustilanteeseen kutsutaan myös huoltajat ja tarvittaessa joko kuraattori tai koulupsykologi.

8. Pääsääntöisesti pidetään ainakin kaksi kasvatustilanteenkirjauksia ennen jälki-istuntoon määräämistä.

Tahattomasta ja satunnaisesta sääntöjen vastaisesta toiminnasta ei kuitenkaan määrätä kasvatustilanteenkirjauksia, vaan rikkeen nähnyt puhuttelee / nuhtelee oppilaan itse.

Kasvatustilanteeseen määrätään seuraavista rikkeistä

- ✓ Luvaton poistuminen koulualueelta (1-6 lk)
- ✓ Välituntirikkeet: pakoilee välitunnille menoa, viettää välituntia välituntialueen ulkopuolella
- ✓ Epäasiallinen kielenkäyttö
- ✓ Toistuva huolimattomuus koulunkäynnissä

- ✓ Huono käytös ruokalassa
- ✓ Toistuva oppituntien häirintä
- ✓ Muut toistuvat pikkurikkeet (esim. lumipallojen heittäminen)
- ✓ Ilkivalta koulurakennusta, koulun irtaimistoa, opettajan tai oppilastoverin omaisuutta kohtaan.

Jälki-istuntoon määrääminen

- ✓ Tupakointi koulun alueella, kouluaikana tai tupakointivälineiden tai vastaavien tuotteiden hallussapito kouluaikana (ohjaus ehkäisevän päihdetyöntekijän keskusteluun huoltajan suostumuksella)
- ✓ Luvaton poistuminen koulualueelta
- ✓ Toistuva asiaton kielenkäyttö (käytännössä viisi wilma-merkintää; luokanohjaaja seuraa ja määrää jälki-istunnon)
- ✓ Toistuva puhelimen luvaton käyttö (käytännössä viisi wilma-merkintää; luokanohjaaja seuraa ja määrää jälki-istunnon)
- ✓ Toistuvat myöhästymiset (käytännössä viisi wilma-merkintää; luokanohjaaja seuraa ja määrää jälki-istunnon)
- ✓ Toistuva välituntisääntöjen (esim. ulosmeno) rikkominen (käytännössä viisi wilma-merkintää; luokanohjaaja seuraa ja määrää jälki-istunnon)
- ✓ Toistuva välineiden tai materiaalien puuttuminen (käytännössä viisi wilma-merkintää; luokanohjaaja seuraa ja määrää jälki-istunnon)
- ✓ Toistuva läksyunohdus (käytännössä viisi wilma-merkintää; luokanohjaaja seuraa ja määrää jälki-istunnon)
- ✓ Toistuva oppitunnin häirintä (käytännössä viisi wilma-merkintää; luokanohjaaja seuraa ja määrää jälki-istunnon)
- ✓ Toistuvasti tapahtuva syrjivä käytös (käytännössä viisi wilma-merkintää; luokanohjaaja seuraa ja määrää jälki-istunnon)
- ✓ Tilojen tai välineistön tahallinen turmeleminen (seurauksena lisäksi myös korvausvelvoite)
- ✓ Muut järjestyssääntöjen vastainen tai tilanteeseen sopimaton käyttäytyminen ja toiminta, joka vaarantaa yksilön tai yhteisön hyvinvoinnin, turvallisuuden tai opetuksen ja opiskelun toteutumisen.

Jälki-istunnot tulee olla suoritettuna aina lukukauden lopussa. Mikäli jälki-istuntoja ei ole suoritettu käytetään seuraavan kurinpitokeinona kirjallista varoitusta.

Jälki-istunnossa voidaan oppilaalla teettää myös tehtäviä tai muuta yhteishyödyllistä toimintaa.

Opetuksen epääminen

- Jäljellä olevan työpäivän lisäksi myös seuraava työpäivä voidaan evätä oppilaalta perustellusta syystä, jos opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa sen suunnitteluun, miten oppilaan turvallinen paluu takaisin opetukseen toteutetaan. Oppilaan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä aiemmin säädetyin perustein. Epääminen on mahdollista, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.
- Opetuksen epäämistilanteissa oppilaalle on järjestettävä oppilashuoltona mahdollisuus keskustella hlökohtaisesti psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi on järjestettävä muu tuki

epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.

Kirjallinen varoitus

Mikäli jälki-istunto ei ole riittävä seuraamus voi rehtori antaa oppilaalle kirjallisen varoituksen.

Varoitus voidaan antaa mm. seuraavista syistä:

Väkivaltaisuus, vaarallisen tilanteen aiheuttaminen tai muu lainvastainen toiminta.

Määräaikainen erottaminen

Monieliminen toimielin (Sonkajärven kunnan hallintosäännön mukaisesti sivistyslautakunta) voi erottaa oppilaan määräaikaisesti.

Opetuksen epäämistilanteissa oppilaalle on järjestettävä oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi on järjestettävä muu tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.

- Toiminnassa huomioidaan perusopetuslain muutos ns. kaksoisrangaistavuuden (POL 36c§) poistumisesta. Koulu voi käyttää kurinpitotoimia, vaikka samassa asiassa olisi käynnistynyt rikosoikeudellinen prosessi.